

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри

М.І. ШПАК Марія ШПАК

Протокол №1 від 01 вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ПРАКТИКА
В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>А Освіта</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>А3 Початкова освіта</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Початкова освіта</u> (найменування освітньої програми)

2026 – 2027 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційно-методична практика в початковій школі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Початкова освіта» за спеціальністю АЗ Початкова освіта галузі знань А Освіта.

Розробник:

ОНИШКІВ Зіновій – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Початкова освіта
2	Спеціальність	А3 Початкова освіта
3	Галузь знань	А Освіта
4	Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Форма навчання	Денна, заочна, дуальна
6	Статус дисципліни	Обов'язкова
7	Мова навчання	Українська
8	Курс	1
9	Семестр	2
10	Обсяг дисципліни в кредитах	6 кредитів ЄКТС
11	Кількість змістових модулів	2
12	Загальна кількість годин	180 год.
13	Аудиторні заняття (год.)	
14	Лекції (год.)	
15	Практичні заняття (год.)	Денна форма – 120 год. Заочна форма – 120 год. Дуальна форма – 120 год
16	Самостійна робота (год.)	Денна форма – 60 год. Заочна форма – 60 год. Дуальна форма – 60 год.
17	Вид ІНДЗ	
18	Форма підсумкового контролю	Залік

Частка годин аудиторних занять становить (%):

для денної форми навчання – 66;

для заочної форми навчання – 66;

Для дуальної форми – 66.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою організаційно-методичної практики в початковій школі є практична підготовка здобувачів до освітньої, виховної, методичної, організаційної діяльності в закладах загальної середньої освіти; формування їхньої професійної педагогічної компетентності.

3. Компетентності та результати навчання

«Організаційно-методична практика в початковій школі» передбачає формування у здобувачів таких компетентностей:

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати дослідницькі та/або інноваційні задачі у сфері початкової освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 4. Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК 1. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі. СК 2. Здатність використовувати різні стратегії комунікації державною та іноземною мовами в професійній та науковій діяльності у сфері початкової освіти. СК 3. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси в організації освітнього та наукового процесів у сфері початкової освіти. СК 5. Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя. СК 6. Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етнічної відповідальності. СК 7. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти. СК 8. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів. СК 9. Здатність аналізувати структуру та функції

	шкільних підручників, їх навчальний контент, усвідомлено обирати підручники й організовувати роботу молодших школярів із підручником.
Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами освіти таких результатів навчання:	
ПРН 1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур. ПРН 5. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу. ПРН 6. Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності. ПРН 9. Розробляти документацію щодо навчання, виховання та організаційно-методичної роботи вчителя початкової школи; аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий педагогічний досвід; презентувати власний професійний досвід.	

4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальні дисципліни «Технології навчання математичної освітньої галузі в початковій школі», «Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі», «Технології навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в початковій школі», Технології навчання технологічної та мистецької освітніх галузей у початковій школі», «Підручник для початкової школи: дидактико-методичний аспект», «Менеджмент в освіті», «Інновації в початковій освіті» є *переквзітими* до освітнього компонента «Організаційно-методична практика магістрів в початковій школі».

5. Програма навчальної дисципліни

Організаційно-методична практика в початковій школі

Змістовий модуль 1. Організаційно-управлінська діяльність у закладі загальної середньої освіти

1. Участь у настановній та підсумковій конференціях з педагогічної практики. Оформлення документації.
2. Ознайомлення із структурою та особливостями функціонування закладу загальної середньої освіти.
3. Опрацювання основних нормативних документів, що визначають освітню діяльність закладу освіти.

4. Ознайомлення з календарним плануванням з навчальних предметів, що читає вчитель, з плануванням виховної роботи з класним колективом.
5. Спостереження та аналіз уроків (2) та виховних заходів (1) учителя початкових класів.
6. Проведення та самоаналіз уроків (2) з навчальних предметів та курсів, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична діяльність в закладі загальної середньої освіти

1. Ознайомлення з формами методичної роботи, які функціонують в закладі освіти, з інноваційними формами методичної роботи.
2. Аналіз плану роботи методичного об'єднання вчителів початкових класів.
3. Участь у засіданні методичного об'єднання вчителів початкових класів (при наявності за графіком).
4. Ознайомлення з методичним кабінетом закладу загальної середньої освіти.
5. Вивчення досвіду роботи вчителя початкових класів.
6. Ознайомлення із різними формами підвищення педагогічної майстерності вчителів початкових класів закладів загальної середньої освіти, з особливостями проведення супервізії.
7. Ознайомлення з організацією та проведенням педагогічної інтернатури вчителів початкових класів закладів загальної середньої освіти (при наявності).
8. Вивчення та аналіз навчально-методичного наповнення сайтів учителів початкових класів школи (при наявності).
9. Оформлення звіту з педпрактики. Захист педпрактики.

9. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Політика оцінювання

Педагогічна практика зі спеціальності А3 Початкова освіта.

При оцінюванні педагогічної практики в цілому враховуються такі показники:

- організованість і дисциплінованість практиканта під час проходження педагогічної практики;
- ініціатива і творчість, виявлені в період проходження практики на різних ділянках роботи;
- якість навчальної роботи;
- якість виховної роботи з класом і окремими учнями;
- якість організаційно-методичної роботи;
- якість оформлення документації з педпрактики;
- своєчасність здачі документації.

«Відмінно» (Рівень А – 90-100 б.). Якість проходження педагогічної практики визначається як висока всіма методистами, які працювали із

практикантом за місцем проходження практики, керівником практики та методистами з окремих навчальних предметів. Здобувач одержав відмінні оцінки за всі модулі діяльності, передбачені програмою педпрактики, і проявив ініціативу, організованість, сумлінність на усіх ділянках роботи, завоював повагу і позитивну оцінку інших здобувачів, методистів, керівництва закладу загальної середньої освіти; вчасно здав правильно оформлену документацію.

«Добре» (Рівень В, С – 75-89 б.) ставиться у тому випадку, коли освітня, організаційно-методична робота виконана на високому рівні (висока якість практики визнається викладачем педагогіки, керівником практики і методистами з окремих навчальних предметів; оцінюється не більше, ніж 25% четвірок за усі види роботи), якщо практикант проявив себе як організований, сумлінний, ініціативний на усіх ділянках роботи, завоював повагу і виключно позитивну оцінку серед здобувачів і педагогічного колективу, методистів, керівників педпрактики;); практикант допустив деякі методичні помилки, але зміг їх з власної ініціативи самостійно виправити, або пояснити причину їх допущення в процесі обговорення результатів навчального чи виховного процесу, здав у визначений термін правильно оформлену документацію.

«Задовільно» (Рівень D, E – 60-74 б.). Результати педагогічної практики свідчать про те, що в цілому вони ефективні і здобувач на задовільному рівні забезпечив освітній процес і виконав заплановане завдання, але допустив незначні порушення вимог щодо доцільної організації освітньої, організаційно-методичної діяльності, які вміє виправити або пояснити їх причини за умови звернення на це уваги методиста, керівника педпрактики і не повторює їх у подальшій роботі. Загальна оцінка діяльності практиканта викладачем педагогіки, методистів з окремих навчальних предметів, практикантів задовільна, але при цьому можуть бути дані і деякі рекомендації щодо вдосконалення підготовки до педагогічної діяльності. Здобувач проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо ініціативний та самостійний.

Практикант вчасно здав документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і поправки згідно вказівок керівника практики. Організаційно-методична робота виконана на достатньому рівні, щоправда під постійним контролем керівника.

Незадовільно. (Рівень FX, F – 59-0 б.). Здобувач не готовий до забезпечення доцільної освітньої, організаційно-методичної діяльності у школі внаслідок недостатніх знань з педагогіки, методик викладання навчальних дисциплін або через недобросовісне ставлення до організаційно-методичної діяльності.

**Розподіл балів за виконання завдань практики
зі спеціальності АЗ Початкова освіта
(денна, заочна форма)**

Змістовий модуль 1. Організаційно-управлінська діяльність у закладі загальної середньої освіти		Змістовий модуль 2. Навчально-методична діяльність в закладі загальної середньої освіти	
• Написання та оформлення конспекта уроку • Проведення уроку • Аналіз уроків, проведених учителем • Самоаналіз уроків • Аналіз виховного заходу, проведеного вчителем	2 x10 =20 3 x 10=30 б. 5 б. 5 б. 5 б.	• Аналіз плану роботи шкільного (міжшкільного) методичного об'єднання вчителів початкових класів • Опис досвіду роботи вчителя початкових класів • Аналіз навчально-методичного наповнення сайту вчителя початкових класів; опис методичного кабінету школи, форм підвищення педагогічної майстерності вчителів початкових класів школи • Оформлення щоденника педагогічної практики (аналіз уроків, участь у засіданні методичного об'єднання) • Індивідуальний план практики • Оформлення звіту з педпрактики. Захист педпрактики.	6 б. 6 б. 5 б. 5 б. 3 б. 10 б.
	65 б.		35 б.

Розподіл балів за дуальною формою навчання

Назви змістових модулів	Розподіл годин		Кількість балів	
	на базі ЗВО	на базі Р	на базі ЗВО, бали	на базі Р, бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Організаційно-управлінська діяльність у закладі загальної середньої освіти		120		65
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Навчально-методична діяльність в закладі загальної середньої освіти		60		35
Всього		180 год		100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
85–89	B	добре	
75–84	C		
64–74	D	задовільно	
60–64	E		
0–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання заліку відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. У випадку виникнення **конфліктних ситуацій**, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».

Політика щодо академічної доброчесності: Обов'язково дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин

у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».

Політика щодо відвідування: Відвідування практики є обов'язковим. За об'єктивних причин проходження педагогічної практики може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу.

10. Політика використання ШІ в межах навчальної дисципліни

У процесі проходження організаційно-методичної практики в початковій школі при використанні систем ШІ обов'язково дотримуватися «Політики використання штучного інтелекту у науково-технічній та інноваційній діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка».

12. Рекомендована література

1. Онишків З. М. Основи управління закладом загальної середньої освіти: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. 2-е вид., переробл. і допов. Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2025. 165 с. URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=255367
2. Онишків З. М. Методичні рекомендації щодо проведення організаційно-методичної практики в початковій школі (для магістрів спеціальності А3 Початкова освіта). Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2025. 15 с. URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=255238
3. Онишків З. М. Педагогічна практика як засіб підготовки студентів до професійної діяльності. *Педагогічна освіта: теорія і практика*: Збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України (гол. ред. Лабунець В. М.). Вип. 22 (1–2017). Ч. 1. Кам'янець-Подільський, 2017. С. 166–171.
4. Онишків З. М. Формування управлінської компетентності майбутніх учителів початкових класів. *Професійний розвиток, удосконалення загальних і професійних компетентностей викладачів вищої школи: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації*, 8 липня – 18 серпня 2024 року. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 105–108. URL: https://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/22636/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7_%202024.pdf
5. Положення про методичне об'єднання вчителів / Книга керівника навчально-виховного закладу: Довідково-методичне видання / упоряд. В. В. Скиба, Б. М. Терещук. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. С. 680 – 682.
6. Положення про організацію та проведення практик студентів Тернопільського національного педагогічного університету імені

Володимира Гнатюка. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка. URL: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_ta_provedennia_praktyk_studentiv.pdf

7. Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа». URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/12/SUPERVIZIYA-POLOZHENN-2.pdf>

13. Інформаційні інтернет-ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
2. <https://lib.npu.edu.ua/> – бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова.
3. <http://dnpb.gov.ua/ua/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
4. <http://nbuv.gov.ua/node/554> – електронні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
5. <https://nus.org.ua/> – сайт НУШ.

15. Комунікація та етика взаємодії

Комунікація між викладачем і здобувачами освіти здійснюється під час консультацій, через корпоративну електронну пошту та систему дистанційного навчання. Консультації проводяться згідно з графіком або за попередньою домовленістю.

У разі відсутності за місцем проходження практики з поважних причин здобувач освіти повинен повідомити викладача та відпрацювати пропущений матеріал у встановленому порядку.

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів взаємної поваги, академічної доброчесності, толерантності та професійної етики. Під час спілкування очікуються коректність, відповідальність, конструктивний діалог і повага до думок інших учасників освітнього процесу.